

De President van de Algemene Rekenkamer
Postbus 20015
2500 EA Den Haag

www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk

Kenmerk
2018-0000246317

Uw kenmerk

Datum

Betreft Bestuurlijke reactie op het conceptrapport de Staat van de
rijksverantwoording 2017.

Reactie minister van BZK op Verantwoordingsonderzoek 2017 Wonen en
Rijksdienst In uw brief van 17 april 2018 heeft u mij het concept van de Staat van
de Rijksverantwoording 2017 gezonden met de vraag om een bestuurlijke reactie.
In mijn reactie ga ik in op enkele belangrijke onderwerpen uit uw conceptrapport
voor zover die betrekking hebben op de rijksbrede bedrijfsvoering.

Personeel

Strategisch personeelsplan ontbreekt

Zoals aangegeven in het Financieel Jaarverslag van het Rijk is in 2017 in
interdepartementaal samenwerkingsverband gekeken naar trends, ontwikkelingen
en thema's die de afzonderlijke departementen overstijgen en input kunnen
vormen voor het rijksbrede personeelsbeleid. In vervolg hierop wordt, ter
ondersteuning van het arbeidsmarkt- en personeelsbeleid bij het Rijk, in 2018 een
onderzoek naar het effect van de veranderende omgeving op de (toekomstige)
arbeidsmarkt bij de rijksoverheid uitgevoerd. De Jaarrapportage Bedrijfsvoering
Rijk 2017 bevat een nadere toelichting op de meerjarige personeelsplanning.

Tekort aan ICT- en inkoop personeel duurt voort

U geeft aan dat er nog geen compleet beeld is van de ICT-personeelskortingen bij
het Rijk. De voornaamste reden hiervoor is dat er geen rijksbrede registratie is
van specifieke ICT-functies. Zoals ik heb aangegeven in mijn brief aan de Tweede
Kamer (Tweede Kamer, vergaderjaar 2017-2018, 31490, nr. 235) wordt vanaf
januari 2018 invulling gegeven aan een plan van aanpak Versterking HR ICT
Rijksdienst. Daarin zal worden gewerkt aan het (structureel) versterken van de
informatiepositie van het Rijk als ICT-werkgever en deze gericht in te zetten in de
interdepartementale netwerken van HR (ICT) professionals. De prioritering en
fasering van dit plan richting een meerjarig programma vindt in het voorjaar van
2018 plaats. Ik verwacht dat de financiering van dit programma voor de zomer
rond is.

In diezelfde brief geef ik aan dat in 2018 wordt gekeken op welke wijze
ingespeeld kan worden op eventuele knelpunten t.a.v. het beloningsniveau voor
het aantrekken en behouden van hoogwaardige en schaarse ICT-specialisten. U
geeft aan dat rijksonderdelen elkaars concurrenten zijn als het gaat om het
aantrekken van ICT-personeel. Dat is een terechte constatering, omdat alle

Datum
23 april 2018
Kenmerk
2018-0000246317

rijksonderdelen hun personeel uit dezelfde arbeidsmarkt voor ICT'ers moeten halen. Met het programma versterking HR ICT Rijksdienst wil ik juist een impuls geven aan de interdepartementale samenwerking op dit gebied om deze concurrentie te verminderen. Het programma beoogt ook een stimulans te geven aan het aantrekken van ICT-deskundigheid. Twee jaar geleden is reeds een start gemaakt met een Rijks ICT Traineeprogramma (met ongeveer 40 deelnemers per jaar) dat dit jaar zijn derde lichting ingaat. In 2018 gaat het eerste Rijks Data Science Programma voor jonge data science professionals binnen het Rijk van start. Dit richt zich op zowel de brede inzetbaarheid van de trainees als op het leren toepassen van het vakgebied data science binnen de Rijksdienst.

Ik zal uw Kamer informeren over de uitkomsten van het programma Versterking HR ICT Rijksdienst via de Jaarrapportage Bedrijfsvoering.

ICT

Informatiebeveiliging nog niet op orde

Ik deel uw mening dat de urgentie om de informatiebeveiliging op orde te hebben groot is. Ook onderschrijf ik dat de dreigingen toenemen. U stelt verder dat grote problemen zich vooral voordoen bij ICT/informatiebeveiliging. Daarbij moet wel genuanceerd worden dat het hier niet gaat om geconstateerde veiligheidsincidenten, maar om onvolkomenheden die vaak hun oorsprong hebben in ontoereikende managementprocessen. Dit neemt niet weg dat dit een punt van zorg is, waarbij ik vanuit mijn rijksbrede coördinerende rol de departementen probeer te ondersteunen om de benodigde stappen naar een hoger volwassenheidsniveau te zetten.

Daarnaast ben ik met partners in het veiligheidsdomein aan het verkennen met welke centrale voorzieningen we de feitelijke veiligheid van de rijksdienst kunnen verhogen. In relatie tot het genoemde capaciteitsgebrek werken we via het eerdergenoemde plan van aanpak Versterking HR ICT Rijksdienst aan mogelijkheden om rijksbreed meer ICT'ers te werven. Met de oprichting van de Rijksacademie voor Digitalisering en Informatisering Overheid (RADIO) willen we bestaand personeel beter opleiden op o.a. het gebied van informatiebeveiliging.

Beperkt zicht op kwaliteit informatiebeveiliging

U stelt dat de rijksoverheid beperkt zicht heeft op de kwaliteit van de informatiebeveiliging. Het is hierbij belangrijk te constateren dat de genoemde ICV slechts één van de instrumenten is om dit inzicht te verkrijgen. Desalniettemin deel ik uw mening dat het goed is om de In Control Verklaring als verantwoordingssystematiek tegen het licht te houden en te zien of verbetering mogelijk en noodzakelijk is. Met de departementen heb ik reeds afgesproken dit te doen voor het verantwoordingsjaar 2019. Een onderdeel hiervan is ook, dat bekeken wordt of er andere, betere manieren zijn om Shared Service Organisaties verantwoording af te laten leggen over hun IT-beheer (incl. informatiebeveiliging).

Vastgoed

Volledig en eenduidig inzicht in volume en de waarde Rijksvastgoed noodzakelijk.

U stelt in uw rapport dat een volledig en eenduidig inzicht in volume en de waarde Rijksvastgoed (niet alleen in het bezit van de RVB) noodzakelijk is. U wijst op het

Datum

23 april 2018

Kenmerk

2018-0000246317

belang van het Rijksvastgoed in Nederland. In dat kader zijn er de afgelopen 10 jaar veel resultaten bereikt, de samenwerking tussen de vastgoed-beherende organisaties is sterk verbeterd. Daarbij wijs ik op het belang van de vastgoedstrategieplannen en de werkwijze hoe om te gaan met overtollig vastgoed. Op die momenten worden de afwegingen gemaakt gericht op het zo doelmatig mogelijk omgaan met het maatschappelijk vermogen. U wijst ook op het belang van een beter inzicht in het volume en de waarde van al het Rijksvastgoed. Ik wil u daarbij attenderen op de kabinetsreactie op het rapport van de Adviescommissie Verslaggevingsstelsel Rijksoverheid. Ik zal uw aanbeveling in dat kader onder de aandacht brengen van de minister van Financiën. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is namelijk niet het geëigende ministerie om deze coördinerende rol in te vullen conform Besluit taak RVB 2017.

Actualiseer de huisvestingsplannen en bezuinigingsdoelstelling

U beveelt mij aan de huisvestingsplannen te actualiseren en de bezuinigingsdoelstellingen opnieuw te beoordelen. In uw rapport benoemt u de besparingsdoelstelling op de huisvestingsplannen van de departementen. Er wordt strak gestuurd door het ministerie van BZK om de beoogde besparingen op de masterplannen rijkskantoren te realiseren.

In de loop van 2018 wordt gestart met de actualisatie van de masterplannen rijkskantoren, waarbij een gedetailleerde uitvraag bij departementen plaatsvindt naar de voorziene huisvestingsbehoefte voor de komende vijf jaar, dus tot en met 2023. Ik streef ernaar de door u genoemde strategische factoren en nieuwe ontwikkelingen, onder meer op het terrein van de vastgoedmarkt en duurzaamheid, zoveel mogelijk mee te nemen. De masterplannen zullen daardoor een meer integraal karakter krijgen dan tot op heden het geval is. In dat kader zal ik in navolging van uw advies beoordelen of de bezuinigingsdoelstelling van €136 miljoen op Rijkshuisvesting nog steeds haalbaar is c.q. moet worden herijkt.

Met betrekking tot de ontwikkeling van de apparaatsuitgaven van het Rijksvastgoedbedrijf stel ik vast dat enerzijds concrete besparingen gerealiseerd worden (bijvoorbeeld op het terrein van huisvesting en ICT), anderzijds is het Rijksvastgoedbedrijf geconfronteerd met een toegenomen vraag (zowel vanuit het ministerie van Defensie als de Rijksportefeuille). Deze laatste ontwikkeling verklaart voor een belangrijk deel de geconstateerde toename van de apparaatskosten.

Vanwege het commercieel vertrouwelijk karakter van de masterplannen zal ik dezelfde procedure volgen t.a.v. het aanbieden aan de Tweede Kamer als in het verleden. De leden van de Tweede Kamer worden in de gelegenheid gesteld deze plannen in te zien.

Naar aanleiding van uw eerdere onderzoeksbevindingen heb ik besloten in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2017 aanvullend inzicht te geven in de realisatiecijfers van de masterplannen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Drs. K.H. Ollongren